

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Teoretyczne podstawy opieki i wychowania (Wykład), PG_00148749						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Teorii Wychowania i Pedagogiki Opiekuńczej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Piotr Bauć				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami z zakresu pedagogiki opiekuńczej. Omówienie i analiza roli oraz kompetencji opiekuńczych i wychowawczych. Zaznajomienie z naukowymi ujęciami praktyk społecznych: wychowanie i opieka.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Effekt kierunkowy	Effekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U02] potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu formułowania i rozwiązywania problemów edukacyjnych	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w pracy opiekuńczo-wychowawczej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDL3_W03] zna i rozumie podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących, a także społeczno-kulturowe, historyczne, biologiczne, psychologiczne i medyczne podstawy wychowania i kształcenia	Student zna i rozumie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne uwarunkowania opieki i wychowania.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDL3_W09] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu: zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania; treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem; metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych (w tym zasobów internetowych, wspomagających prowadzenie zajęć z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów)	Student zna podstawowe teorie rozwoju człowieka (Piageta, Eriksona, Levinsona i.in.), co umożliwia (ułatwia) rozpoznanie dylematów opiekuńczych, a także: [B.2.W12. (3)] cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych.[B.2.W4.] zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela pedagoga: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; B.2.W7. (3) metody wychowawcze i ich skuteczność.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDL3_W02] zna i rozumie w zaawansowanym stopniu rolę pedagogiki w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami i dziedzinami naukowymi	Student rozumie interdyscyplinarny kontekst opieki i wychowania	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDL3_W13] zna różne subdyscypliny pedagogiki, charakterystyczną dla nich terminologię, teorię i metodykę	Student zna wspólne pola badawcze teorii opieki i różnych subdyscyplin pedagogicznych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[PEDL3_W11] zna najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania	Student zna i rozumie sposoby rozumienia dylematów opiekuńczych z perspektywy różnych nurtów pedagogicznych.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	1. Opieka, wychowanie, edukacja - rozróżnienie pojęć. 2. Cele pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych. Zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji. 3. 4. Metody wychowawcze i ich skuteczność. Opieka i wychowanie w rodzinie - systemowe rozumienie rodziny, style więzi między dziećmi a opiekunami, postawy opiekuńcze i style wychowania, rodzina z jednym dzieckiem i rodzina wielodzietna, rodzina monoparentalna, rodzina zrekonstruowana, rodzina wieloprobłemowa. 5. 6. Oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze wobec dziecka opuszczonego (sieroctwo społeczne) 7. Rodzina zastępcza i rodzina adopcyjna. 8. Opieka i oddziaływania wychowawcze w stosunku do dzieci zdolnych. 9. Strategie wychowawcze i postawy opiekuńcze wobec dzieci przewlekłe chorych. 10. Opieka gerontologiczna. 11. Międzykulturowe ujęcie opieki i wychowania		

Wymagania wstępne i dodatkowe	nie dotyczy		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin/praca pisemna	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Czerka-Fortuna, E., Komunikacja w rodzinie monoparentalnej, W: J. M. Garbula, A. Zakrzewska, W. Sawczuk, Świat rodziny. Perspektywa interdyscyplinarna. Wobec wyzwań i zagrożeń. Toruń 2013. Wyd. Adam Marszałek (s.42-55) DeBarbaro, B., Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków 1999, Wyd. UJ (Rozdz. IV) DeGrey D., Adopcja i przywiązanie. Sopot 2010, Wyd. GWP Forma, P., Rodzina wielodzietna jako środowisko wychowawczo-edukacyjne: diagnoza i możliwości wsparcia. Kraków 2011. Wyd. Impuls (Rozdz. I) Janicka, I., Liberska, Psychologia rodziny. Warszawa 2014, Wyd. PWN (Cz.1, Rozdz. 1 i 5, Cz. 2, Rozdz. 1, 4, 5, 6) Krajewska, B., Między pomocą społeczną, wsparciem a pieczą zastępczą (Rozdz. 1) Matsumoto, D., Juang L., Psychologia międzykulturowa. Gdańsk 2004, Wyd. GWP (R.5) Olearczyk E., Sieroctwo i osamotnienie: pedagogiczne problemy współczesnej rodziny, Kraków 2007. (R.3) Połomski, P., Relacje rodzinne a funkcjonowanie społeczne jedynaków. Gdańsk 2008, Wyd. UG Połowniak, M., Kreatywność i kompetencje społeczne. Razem czy osobno? W: M.Karwowski, A. Gajda (red). Kreatywność (nie tylko) w klasie szkolnej. Warszawa 2010., Wyd. APS (s. 62-73) Steuden, S., Psychologia starzenia się i starości. Warszawa 2011, Wyd. PWN (R.5 i 8)	
	Uzupełniająca lista lektur	Matsumoto, D., Juang L., Psychologia międzykulturowa. Gdańsk 2004, Wyd. GWP (R.11) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dn. 9 czerwca 2011 (wraz z późniejszymi nowelizacjami)	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.